

**Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid de heer Paquay
inzake het afleggen van huisbezoeken door de Gemeentelijke Sociale
Dienst bij cliënten.**

Amsterdam, 11 februari 2005.

Aan de Gemeenteraad

Het raadslid de heer W.G.H. Paquay heeft op 1 november 2004, op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde voor de Gemeenteraad, de volgende schriftelijke vragen tot het College van Burgemeester en Wethouders gericht:

Inleiding.

Sinds enige tijd legt de Gemeentelijke Sociale Dienst (GSD) huisbezoeken af bij oude, dat zijn bestaande cliënten, dan wel potentiële, nieuwe cliënten van de GSD. In – wat vragensteller maar even de kijkwijzer noemt – oftewel het reglement dat huisbezoekenafleggers mee krijgen, wordt gesteld dat het gesprek ten behoeve van de privacy van de cliënt liefst binnen moet worden gevoerd. In dezelfde kijkwijzer staat ook dat eventueel bezoek zich moet identificeren. Bezoek is verder voor de GSD niet voldoende reden om het huisbezoek niet door te laten gaan. De cliënt van zijn/haar kant mag het huisbezoek niet weigeren, op straffe dat zijn/haar uitkering wordt stopgezet dan wel de aanvraag wordt vernietigd.

Let wel, met de kijkwijzer wordt niet bedoeld het zogenaamd juridisch kader huisbezoeken in het kader van 'Klant in beeld', dat is opgesteld op basis van gegeven adviezen van de gemeenteadvocaat.

In de Mug van deze maand staat dat het afleggen van huisbezoeken zoals de GSD dat op dit moment doet, strafbaar is. In 1995 zou in een soortgelijk geval de rechter hebben uitgesproken dat de Wet op de privacy zulks verbiedt.

Op grond van het vorenstaande stelt vragensteller de volgende vragen.

1. De informatie in de kijkwijzer is anders dan die in het juridisch kader: welke status heeft de kijkwijzer?
2. De gemeente Amsterdam is kennelijk van mening dat het afleggen van huisbezoeken in overeenstemming is met de Wet op de privacy. Kan het College van Burgemeester en Wethouders uitleggen hoe het zit. Kan het College daarbij ook ingaan op genoemde jurisprudentie uit 1995?
3. In de kijkwijzer staat dat het gesprek tussen de GSD en de cliënt bij het huisbezoek liefst in het huis van de laatste plaatsheeft, omwille van de privacy. Echter, als de cliënt bezoek heeft, staat in de kijkwijzer, is dat op zichzelf niet voldoende reden om het huisbezoek te weigeren. Kan het College van Burgemeester en Wethouders vragensteller uitleggen hoe het een (het gesprek niet op de deurmat voeren) met het ander (in het bijzijn van bezoek geen bezwaar) valt te rijmen?
4. Wordt een en ander gestaafd door de Wet op de privacy? Zo ja, kan het College van Burgemeester en Wethouders dat uitleggen?
5. Zo nee, in dat geval zal het huisbezoek per omgaande moeten worden stopgezet, totdat er een kijkwijzer is die in alle facetten in overeenstemming is met de Wet op de privacy. Is het College van Burgemeester en Wethouders dat met vragensteller eens. Zo ja, wat gaat het College er aan doen?
6. Zo nee, kan het College van Burgemeester en Wethouders dat uitleggen?
7. In de kijkwijzer staat onder andere dat de huisbezoekenaflegger moet kijken of er zaken in het huis zijn die wijzen op een luxe levensstijl. Tegelijkertijd wordt er geen definitie gegeven van wat een luxe levensstijl is. Waarom wordt die definitie niet gegeven?

8. Is het College van Burgemeester en Wethouders het met vragensteller eens dat zonder een eenduidige definitie van luxe er geen maatstaf voorhanden is, waaraan de huisbezoekenaflegger zijn indrukken kan toetsen?
9. Zo nee, kan het College van Burgemeester en Wethouders dat uitleggen; om een voorbeeld te noemen: wit brood op tafel, is dat voor de GSD luxe of niet?
10. Zo ja (dat is in antwoord op vraag 8), in dat geval zal het huisbezoek per omgaande moeten worden stopgezet, totdat er een kijkwijzer is die wel voldoet op dit punt. Is het College van Burgemeester en Wethouders dat met vragensteller eens. Zo ja, wat gaat het College er aan doen?
11. Zo nee, waarom niet?
12. Kan het College van Burgemeester en Wethouders vragensteller zeggen of (en hoeveel) uitkeringen zijn stopgezet op grond van de constatering van een luxe levensstijl?
13. Als het antwoord op de vragen 8 en 10 ja is, is het College van Burgemeester en Wethouders het met vragensteller eens dat in dat geval wellicht ten onrechte uitkeringen zijn stopgezet? Zo ja, wat gaat het College daar aan doen?
14. Zo nee, kan het College van Burgemeester en Wethouders dat uitleggen?
15. In het juridisch kader staat onder het kopje spelregels dat als iemand anders dan de cliënt de huisdeur van de cliënt opendoet, eerstgenoemde zich moet legitimeren. Is dat in overeenstemming met de Wet op de privacy? Kan het College van Burgemeester en Wethouders dat uitleggen? Immers, op het moment dat het eerste huisbezoek wordt afgelegd, hoeft er nog geen vermoeden van fraude te zijn (zie onder kopje weigering klant in het juridisch kader).

Ter beantwoording van deze vragen wordt het volgende medegedeeld.

Algemeen.

Gegeven het feit dat de door het lid Paguay van de gemeenteraad gestelde vragen inmiddels grotendeels zijn behandeld tijdens de commissievergadering van 9 december 2004, zal ik mij in de beantwoording van uw vragen beperken tot een korte verheldering van de kwesties.

1. Er zijn twee documenten formeel vastgesteld, namelijk het juridisch kader voor huisbezoeken bij lopende klanten en het werkvoorschrift "Klant in Beeld" dat eveneens gaat over huisbezoeken bij bestaande klanten.
2. Het juridisch kader voor huisbezoeken bij bestaande klanten is in overeenstemming met de privacyregels. De jurisprudentie waar u naar verwijst geeft aan dat het weigeren om mee te werken aan het huisbezoek in de situatie van een bestaande klant niet mag leiden tot het stopzetten van de uitkering. Het juridisch kader van "Klant in Beeld" sluit daarop aan.
3. Een dergelijke passage komt in de formele stukken niet voor.
4. n.v.t.
5. n.v.t.
6. n.v.t.
7. Het klopt dat bij huisbezoeken in het algemeen wordt gekeken naar overmatige luxe. Het is ondoenlijk om hieromtrent vastomlijnde regels te maken. Het beoordelen van luxe goederen behoort tot de expertise van de handhavingspecialist.
8. Het bezit van luxe goederen kan aanleiding zijn om aan de klant te vragen waar deze van zijn betaald.
9. Nee, wit brood wordt niet gezien als luxe. Wel b.v. een plasmascherm van een duur merk.
10. n.v.t.

11. n.v.t.

12. Geen. Overigens is het niet uitgesloten dat goederen worden aangetroffen in de vermogenssfeer die aanleiding kunnen zijn tot beëindiging (boven bescheiden vermogen) en mogelijke terugvordering van de uitkering.

13. n.v.t.

14. n.v.t.

15. De sociale dienst kan niemand verplichten zich te legitimeren. Wel kan een weigering om zich te legitimeren eventueel aanleiding zijn voor verder onderzoek. Onder andere op dit aspect zijn fraudes naar boven gekomen. In sommige gevallen worden woningen onderverhuurd en daarmee kan ook bijstandsfraude worden gepleegd.

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam,

E. Gerritsen

M.J. Cohen

secretaris

burgemeester